

Betaenkning

over forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven.

(Renter ved for sen indbetaling af afgift).

(Afgivet af udvalget den 21. maj 1970).

Udvalget har behandlet lovforslaget i ét møde.

Under lovforslagets 1. behandling rejstes spørgsmålet om, hvorvidt den foreslåede forhøjelse af renten ved for sen indbetaling af afgift burde suppleres med en bestemmelse om straf svarende til kildeskattelovens bestemmelser vedrørende for sen indbetaling fra indeholdelsespligtige.

Finansministeriet har i denne anledning udarbejdet et notat, der optrykkes som bilag til betænkningen. Det fremgår af notatet, at når merværdiafgiftsloven ikke som kilde-

skatteloven indeholder den omhandlede straffebestemmelse, skyldes det bl. a., at de merværdiafgiftspligtiges undladelse af at indbetale afgift i rette tid næppe på samme måde, som det er tilfældet med de indeholdelsespligtige efter kildeskatteloven, vil kunne karakteriseres som et underslæbslignende forhold.

Udvalget har tiltrådt denne betragtning og indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse uændret.

Hannstrup Clemmensen.

Asger Jensen.

Poul Schlüter.

Stetter,
formand.

Jens Foged.

Niels Andersen,
næstformand.

Henry Christensen.

Helge von Rosen.

Niels Helveg Petersen.

Martin Pedersen.

Grünbaum.

Ove Hansen.

Per Hækkerup.

Egon Jensen.

Hans Lund.

Peter Nielsen.

Ømann.

Bilag.

FINANSMINISTERIET

Departementet for Told- og Forbrugsafgifter.

Den 19. maj 1970.

Under debatten i folketinget i forbindelse med 1. behandling af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Renter ved for sen indbetaling af afgift) rejste medlem af folketinget hr. Henry Grünbaum spørgsmål om, hvorvidt den foreslåede forhøjelse fra $\frac{3}{4}$ til 1 pct. af renten ved for sen indbetaling af afgift burde suppleres med en bestemmelse om straf. Han henviste i denne forbindelse til, at kildeskatteloven indeholder bestemmelser om straf for ikke rettidig indbetaling af kildeskat.

I denne anledning skal jeg oplyse følgende:

Efter både kildeskatteloven og merværdiafgiftsloven skal der ved for sen indbetaling af henholdsvis kildeskat og merværdiafgift betales renter til statskassen af de skyldige beløb. Endvidere kan de ikke rettidigt indbetalte skatte- eller afgiftsbeløb inddrives ved udpantning.

Disse regler er for kildeskattelovens vedkommende i § 74, stk. 1, pkt. 2, suppleret med en bestemmelse om, at den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed undlader at indbetale *indeholdte* skattebeløb i rette tid, straffes med bøde. Er forholdet begået med forsæt til at unddrage det offentlige skat, eller foreligger der i øvrigt skærpende omstændigheder, f. eks. gentagelsestilfælde, kan straffen efter bestemmelsens stk. 2 stige til hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Når der i kildeskatteloven blev indsat en bestemmelse om straf for den, der undlader at indbetale *indeholdte* kildeskattebeløb rettidigt, hænger dette sammen med, at den *indeholdtes* pligtiges forbrug af *indeholdte* beløb for at skaffe sig uberettiget vinding muligvis kan henføres under straffelovens bestemmelse om pengeunderslæb. Uanset at forbruget af *indeholdte* beløb kan være nært beslægtet med underslæb, fandt man det af

principielle grunde rigtigst at undlade at anvende straffelovens underslæbsbestemmelse. Ud fra såvel lovtekniske som praktiske hensyn blev det anset for en fordel, at der i selve kildeskatteloven så vidt muligt på udtømmende måde blev gjort op med strafansvaret.

Merværdiafgiftsloven indeholder ikke en tilsvarende straffebestemmelse, bl. a. fordi de merværdiafgiftspligtige undladelser af at indbetale merværdiafgift i rette tid næppe på samme måde vil kunne karakteriseres som et underslæbslignende forhold.

For kildeskattens vedkommende er der tale om, at indeholdelsespligtige undlader at indbetale *indeholdte* skattebeløb. Det vil sige skattebeløb, som det i og for sig „påhviler“ de i virksomheden ansatte at betale af de udbetalte lønninger, men som den indeholdelsespligtige på arbejdernes og funktionærernes vegne „opbevarer“ indtil indbetalingsfristens udløb. Der er altså tale om „betroede midler“.

Dette er ikke tilfældet efter merværdiafgiftsloven. Her påhviler afgiftspligten direkte virksomheden selv og ikke dens kunder. Virksomheden har således ikke her mulighed for at „disponere over midler (afgift), der er den betroet af kunderne“. Der er ikke „betroet“ virksomheden nogen afgift. Efter merværdiafgiftsloven opgøres virksomhedernes afgiftspligtige omsætning i en afgiftsperiode som den samlede afgiftspligtige værdi for de i perioden foretagne leverancer af varer og afgiftspligtige ydelser. Afgiften af periodens omsætning skal (for byerhvervenes vedkommende) indbetales senest 1 måned 20 dage efter afgiftsperiodens udløb. Virksomhederne skal således ved afgiftsperiodens udløb indbetale afgift af den fulde værdi af periodens leverancer, uanset om

virksomhederne har modtaget betaling for leverancerne. Virksomheder inden for brancher, der sælger på afbetaling, som f. eks. automobilbranchen og grovvarebranchen, leverer ofte deres varer mod en udbetaling på ca. 25 pct. af salgsprisen, medens restbeløbet afvikles over en længere periode. Ved opgørelsen af afgiftstilsvaret for den periode, hvori afbetalingshandelen er indgået, skal virksomheden imidlertid medregne afgiftsbeløb, der beregnes på grundlag af afbetalingsvarernes fulde salgspris. Man kan derfor ikke med rette hævde, at disse virksomheders eventuelt manglende evne til at indbetale merværdiafgiften rettidigt skyldes, at de uretmæssigt har disponeret over afgiftsbeløb, som er oppebåret på statskassens vegne.

Efter gennemførelsen pr. 1. januar 1970 af den nye toldfogedordning har toldtjenestemænd overtaget udpantningen for told og

afgifter m. v., som opkræves af toldvæsenet. Inddrivelsen af skyldige afgifter kan herefter effektiviseres, således at virksomheder, der ikke indbetaler afgiften rettidigt, fremover kan forvente, at der foretages udpantning for skyldige afgifter væsentlig hurtigere, end det tidligere har været tilfældet.

Til orientering for udvalget skal jeg endelig oplyse, at der både fra justitsministeriets side og internationalt udfoldes bestræbelser for at afkriminalisere forhold som det her omhandlede. Det er justitsministeriets principielle opfattelse, at straf alene bør anvendes, når det, der ønskes opnået, ikke effektivt kan opnås ad anden vej, f. eks. ved pålæg af tillægsafgift eller morarente. Justitsministeriets lovfdeling forhandler således for tiden med kulturministeriet om ophævelse af en bestemmelse i loven om radio- og fjernsynsafgift om bødestraf for ikke rettidig indbetaling af afgift.

Poul Møller.

/Johs. Bastholm.

Til folketingets udvalg angående forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Renter ved forsen indbetaling af afgift).